

การประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Evaluation of Bachelor of Education Program in English for the Faculty of Education, Nakhon Phanom University

จากรุวรรณ เขียวน้ำชุม¹, กัลยาณี ม่วงไทย²,
มานะชัย แก้วสีดวง³, ระวีวัฒน์ ศรีประดิษฐ์⁴,
สุรรัตน์ ตลับเงิน⁵, วรรณธิภา อุนารัตน์⁶

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรสี่ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต 2) ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม โดยใช้รูปแบบซิปป์ (CIPP Model) เป็นกรอบ ในการประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบประเมิน 3 ฉบับ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีทั้งสิ้น 180 คน ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนจำนวน 10 คน นักศึกษา จำนวน 85 คน ผู้ใช้บัณฑิต 85 คน และสถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1) ด้านบริบท (Context) จากการประเมินของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและนักศึกษา พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และรายวิชาีผลการประเมินในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) จากการประเมินของอาจารย์ประจำผู้สอนหลักสูตรและนักศึกษา พบว่า สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพห้องเรียน จำนวนอาจารย์ คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน คุณสมบัติผู้เรียนมีภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการ (Process) จากการประเมิน ของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและนักศึกษา พบว่า การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ การฝึกปฏิบัติการ การบริหารจัดการหลักสูตร ระบบการรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร ระบบการบริหารอาจารย์มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 4) ด้านผลผลิต (Product) จากการประเมินของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อเสนอแนะจากผู้ใช้บัณฑิต คือ เพิ่มความแม่นยำในเนื้อหาทางวิชาเอกให้เข้มข้น ฝึกฝนทักษะการสอนให้นักศึกษาล้ำแสดงออก แสดงภาวะความเป็นผู้นำอย่างสร้างสรรค์ ควรปลูกจิตสำนึก ความรักในวิชาชีพครูมีจิตสาธารณะ ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ด้านมาตรฐานและตัวชี้วัด และความรู้ด้านวิชาชีพครู นักศึกษาควรมีความรอบรู้ รู้ลึก รู้กว้าง มีทักษะและเทคนิคในการสอนที่หลากหลาย มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร ในสถานศึกษา จัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดทักษะและสมรรถนะอย่างเต็มศักยภาพ

คำสำคัญ : ประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต, รูปแบบซิปป์ (CIPP Model), กรอบการประเมิน

¹⁻⁶อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Abstract

The purposes of this research were 1) to evaluate the curriculum of the Bachelor of Education Program in English (Four-year Course) (Updated 2019), the Faculty of Education, Nakhon Phanom University in context, input, process and product, and 2) to study the problems and guidelines for developing and improving the Bachelor of Education Program in English, the Faculty of Education, Nakhon Phanom University. The CIPP Model was used as a framework for evaluation. The instruments used for data collection were 3 assessment forms. The group of informants consisted of 180 people, including 10 instructors, 85 students, and 85 graduates' users. The statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results were found that 1) the aspect of context from the evaluation of the instructors and students was found that the curriculum objectives, the curriculum structures, and the subjects had the high level of overall evaluation results. 2) The aspect of input from the evaluation of the instructors and students was found that the media used in learning management, facilities, classroom situations, number of instructors, qualifications of instructors, qualifications of students were overall at the high level. 3) The aspect of process from the evaluation of the instructors and students was found that learning management, learning management assessment and evaluation, practical training, curriculum management, system for recruiting and appointing curriculum instructors, and system for instructor administration revealed overall, at the high level. 4) The aspect of product from the evaluation of the graduates' users, it was found that the overall was at the highest level. The suggestions from the graduates' users were increasing students' concentration of major contents, having assertive students, being creative leaders, instilling a sense of love in the teaching profession, and having public mind. Most students still lacked knowledge of standards and indicators, and teacher profession knowledge. The students had to have knowledge in depth and width, and variety of teaching skills and techniques in organizing learning activities in order to manage teaching and learning more efficient.

Keywords: Evaluation of Bachelor of Education Program, CIPP Model, Framework for Evaluation

1. บทนำ

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มุ่งเน้นให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและสังคม เพื่อสร้างคนที่มีคุณภาพ ดังนั้น มาตรฐานหลักสูตร จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับการจัดการศึกษาในทุกระดับ ทำให้จุดมุ่งหมายของการศึกษาเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่กำหนดในมาตรา 47 ให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กอปรกับกระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้กำหนดคุณภาพของหลักสูตรภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualification Framework for Higher Education, TQF: HEd) เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรอันนำไปสู่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษาถูกกำหนดให้ดำเนินการประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาให้มีความทันสมัยทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน มีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตามกรอบระยะเวลาทุก ๆ 4 ปี (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2562) เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการ ของตลาดแรงงาน ภายใต้ความมุ่งหวังที่จะให้การศึกษาเป็นกลไกการพัฒนาคุณภาพคนของประเทศเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถของประเทศ เสริมสร้างศักยภาพในการพึ่งพาตนเองและการแข่งขัน รวมทั้งความก้าวหน้าและมั่นคงทางเศรษฐกิจในประชาคมโลกบนฐานแห่งความเป็นไทย “ครู” เป็นผู้มีความสำคัญยิ่ง ที่จะทำให้การศึกษาเป็นกลไกนำไปสู่คุณภาพคนของประเทศได้ ด้วยคุณลักษณะครูที่มีมาตรฐานและการสร้างสรรคคุณลักษณะครูรุ่นใหม่ที่เป็นครูมืออาชีพ หลักสูตรครุศาสตร์จึงมีเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้และการฝึกหัดที่เข้มข้น มีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานตามพันธกิจของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม คือ การผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูให้มีความสามารถด้านวิชาการ สามารถประยุกต์ใช้ทักษะและถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน รู้จักคิดค้นหาข้อเท็จจริงและแก้ปัญหา ยึดมั่นในวิชาชีพ ให้บริการวิชาการแก่สังคม สามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ดังนั้น สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จึงดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเพื่อมุ่งผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู ให้มีความรู้และทักษะภาษาอังกฤษ อีกทั้งมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน การบูรณาการศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่ทันสมัย และสามารถนำมาประยุกต์ในวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงดำเนินการประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรสี่ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เริ่มใช้ในปีการศึกษา 2562 เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการประเมินอย่างเป็นระบบตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 โดยการประเมินหลักสูตรฯ ด้วย รูปแบบการประเมิน CIPP Model (มาเรียม นิลพันธุ์, 2553) ประกอบด้วย (1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) (2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) (3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และ (4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความรู้ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลได้มาตรฐานตามปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ทั้งนี้เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

2.2 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

3. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ใช้รูปแบบการประเมินผ่านแบบจำลอง CIPP model ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาจากแนวความคิดของสตัฟเฟิลบีม ที่ได้นำเสนอรูปแบบการประเมินโครงสร้างการศึกษาต่อคณะกรรมการการประเมินผลการศึกษาแห่งชาติของสหรัฐอเมริกาซึ่งเรียกว่า The Phi Delta Kappa ซึ่ง National Study Committee On Evaluation ให้รูปแบบนี้เรียกชื่อย่อว่า CIPP MODEL ซึ่งเป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมี

จุดเน้นสำคัญคือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ (บริหารหลักสูตร) เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่อง มีทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อมุ่งเน้นให้ได้สารสนเทศที่สำคัญ 4 ด้าน คือ การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation = C) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation = I) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation = P) และการประเมินผลผลิต (Product Evaluation = P)

ซึ่งมีผู้ศึกษาคุณภาพหลักสูตร คุณภาพการสอนของหลักสูตร และความต้องการด้านการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ การประเมินตามรูปแบบซีบีพี (CIPP Model) ดังนี้ ผลการศึกษาคุณภาพหลักสูตรภาษาอังกฤษโดยใช้ การประเมินตามรูปแบบ ซีบีพี (CIPP Model) (Karatus and Fer, 2009) ซึ่งประกอบด้วยบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต พบว่า หัวข้อ กระบวนการความเข้าใจของผู้เรียนได้รับการประเมินความต้องการในระดับสูงและมาตรฐานที่คาดหวังของครูผู้สอนยังอยู่ใน ระดับสูงเช่นกัน ครูและนักเรียนมีความต้องการสื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอและเหมาะสมซึ่งสอดคล้องต่อความรู้ที่ได้รับ เช่น โสตทัศนวัสดุ รวมถึงอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัด การเรียนการสอน สอดคล้องกับ Dincer, Takkac and Akalin (2010) สะท้อนผลการศึกษาคุณภาพการสอนภาษาของหลักสูตรภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ประสบการณ์ของผู้เรียน จำนวน 38 คน ข้อมูลที่พบแบ่งเป็นปัญหาด้านครูผู้สอน สื่อการเรียนการสอน และหลักสูตร ซึ่งพบว่าผู้เรียนแสดงความคิดเห็นด้านลบ ต่อบุคลิกภาพของครูผู้สอน และการจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนการสอนซึ่งมีความสอดคล้องต่อความกระตือรือร้นในการเรียน ใน ห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และ ผลการศึกษาความต้องการด้านการสอนภาษาอังกฤษของครูฝึกสอนเพื่อสะท้อนประสิทธิภาพ ของหลักสูตรภาษาอังกฤษโดยใช้มาตรฐานการประเมินของพีค็อกส์ (Salihoglu, 2012) พบว่า แม้นักศึกษาฝึกสอนมีความพึง พอใจต่อหลักสูตร นักศึกษาฝึกสอนยังมีความต้องการพัฒนาด้านวิปฏิบัติการสอน การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน และพัฒนาทักษะด้านภาษา ซึ่งเป็นความต้องการหลักของผู้เรียน

4. วิธีดำเนินการ

4.1 จัดทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยนครพนมเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน และขอความร่วมมือจาก อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ นักศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาอังกฤษและผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์กูเกิ้ลฟอร์ม (Google form)

4.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำส่งแบบประเมินออนไลน์ไปยังผู้ให้ข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์กู เกิ้ลฟอร์ม (Google form)

4.3 นำแบบประเมินออนไลน์ที่ผู้ประเมินตอบกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามการประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรสี่ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามวิธีการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้ วิเคราะห์โดยใช้ร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพผู้ตอบแบบประเมิน วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบประเมินตามกรอบการประเมิน 4 ด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) ตามเกณฑ์การแปลผลของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบประเมิน และสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) ตามเกณฑ์การแปลผลของความคิดเห็นของ ผู้ตอบแบบประเมิน

5. ผลการศึกษา

ผลการวิจัยการประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรสี่ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม คณะผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

5.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบประเมิน ประกอบด้วย คือ อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร ผู้ใช้บัณฑิต และนักศึกษา จำนวน 180 คน พบว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรมีจำนวนทั้งหมด 10 คน ในสัดส่วนระหว่างเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70 และ เพศชายคิดเป็นร้อยละ 30 โดยส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 60 มีประสบการณ์การสอนในหลักสูตร 5 ถึง 10 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 70 ส่วนผู้ตอบแบบประเมินกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตมีจำนวนทั้งหมด 85 คน ในสัดส่วนระหว่างเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.76 และ เพศชายคิดเป็นร้อยละ 28.23 โดยส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.29 มีตำแหน่งงานปัจจุบันเป็นครูที่เลี้ยง คิดเป็นร้อยละ 57.65 มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.18 ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 68.24 มีวิทยฐานะในตำแหน่ง ครู คศ. 2 จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 42.35 และผู้ตอบแบบประเมินกลุ่มนักศึกษาปัจจุบันจำนวนทั้งหมด 85 คน ในสัดส่วนระหว่างเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 85.88 และ เพศชายคิดเป็นร้อยละ 14.11 กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 41.17 และกำลังศึกษาอยู่ ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 58.82

5.2 การวิเคราะห์การประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรสี่ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรสี่ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

กรอบการประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรสี่ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านบริบท (Context)	4.33	.68	มาก
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	4.25	.63	มาก
3. ด้านกระบวนการ (Process)	4.34	.60	มาก
4. ด้านผลผลิต (Product)	4.55	.69	มากที่สุด
รวม	4.37	.65	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรสี่ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) ตามกรอบการประเมินทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.37) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านผลผลิตของหลักสูตร (P) (\bar{X} = 4.55) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการ (P) (\bar{X} = 4.34) และ ด้านบริบท (C) (\bar{X} = 4.33) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านปัจจัยนำเข้า (I) (\bar{X} = 4.25)

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาเพื่อสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร จากประชากรทั้งหมดที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรสี่ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม พบว่า มีข้อเสนอแนะที่มาจากที่มีคุณภาพ ผู้ตอบแบบประเมิน 3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต ดังนี้

1. อาจารย์มีข้อคิดเห็นว่า ประสิทธิภาพด้านความเร็วของระบบอินเทอร์เน็ตควรมีประสิทธิภาพและความเร็วที่คงที่และมีจำนวนมากเพียงพอให้ทั่วถึงในบริเวณกว้าง เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สืบค้นข้อมูล เป็นแหล่งค้นคว้าเพื่อการวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้

2. นักศึกษามีข้อคิดเห็นว่า แหล่งการสืบค้นข้อมูลมีจำนวนจำกัด อาทิเช่น หนังสือ ตำรา งานวิจัยในห้องสมุด และนักศึกษาเสนอให้หลักสูตรเพิ่มมุมค้นคว้าอิสระนอกห้องเรียนให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างเต็มประสิทธิภาพ อีกทั้งมีการเสนอให้เชิญวิทยากรหรือบุคคลภายนอกมาบรรยายให้มากยิ่งขึ้นในหัวข้อด้านการฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษและหัวข้อที่เป็นประโยชน์ทางการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน

3. ผู้ใช้บัณฑิตมีข้อคิดเห็นว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์บางส่วน ยังขาดคุณลักษณะของความเป็นครู ขาดการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคลากรภายในองค์กร จึงควรจัดอบรมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่นักศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงานในลักษณะการทำงานแบบร่วมมือ ควรปลูกจิตสำนึกความรักในวิชาชีพครู การปฏิบัติจิตสาธารณะ นักศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ด้านมาตรฐานและตัวชี้วัด และความรู้ด้านวิชาชีพครู อย่างไรก็ตาม นักศึกษาควรมีทักษะและเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้นี้ให้มากขึ้น

6. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยเสนอประเด็นอภิปรายเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

การประเมินด้านบริบท (Context) พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหารายวิชา มีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและการกำหนดรายวิชาชีพครู มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมิน แสดงให้เห็นว่าการประเมินด้านบริบทสอดคล้องกับความต้องการของสังคม หลักสูตรมีความจำเป็นต่อผู้เรียนและประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่า สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพห้องเรียน จำนวนอาจารย์ คุณสมบัตินักเรียนที่สอน คุณสมบัตินักเรียน มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถเหมาะสมต่อสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มีผลการประเมินในระดับมากที่สุด รวมถึงการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อผู้เรียนก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่มากขึ้น อาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน เอกสารตำรา แหล่งวิทยาการที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน มีระดับความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

ด้านกระบวนการ (Process) บริหารหลักสูตรด้านที่มีการประเมินความพึงพอใจจากอาจารย์ประจำหลักสูตร บัณฑิตและนักศึกษา พบว่าด้านการจัดการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ และการฝึกปฏิบัติ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีผลการประเมินมากที่สุด คือ ด้านการเตรียมการสอน อาจารย์มีเทคนิคและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ การจัดการเรียนการสอนหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านผลผลิต (Product) ตามกรอบการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจ บุคลิกภาพ อารมณ์ การมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ และผลการออกฝึกประสบการณ์ในรายวิชาการ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา คุณภาพบัณฑิตของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานของ (ผู้ใช้บัณฑิต) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาและทักษะวิชาชีพครูโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยนครพนม ซึ่งผู้ประเมินมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ นักศึกษามีคุณลักษณะความเป็นครูสูงมีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีทักษะทางเทคโนโลยี อดทนและสู้งาน แต่ยังขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 จากผลการวิจัยเห็นได้ว่าหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษควรมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทุก ๆ 4 ปี เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต

7.2 จากผลการวิจัยเห็นได้ว่าหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ การจัดการเรียนการสอน ควรเน้นให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาเฉพาะและวิชาชีพครูอย่างลุ่มลึก มีเทคนิคในการจัด การเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์ตรงจากสภาพจริง เน้นคุณธรรม จริยธรรม และปลูกฝังจิตสำนึก จิตสาธารณะให้แก่นักศึกษา

7.3 จากผลการวิจัยเห็นได้ว่า อาจารย์ผู้สอนมีภาระงานสอนจำนวนมาก ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรสายวิชาการและเชิญผู้ทรงคุณวุฒิชาวต่างชาติเป็นเจ้าของภาษาภายนอกมาร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักศึกษาเพื่อให้นักศึกษารับความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย

8. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2562). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562**. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2564. สืบค้นจาก <http://www.mua.go.th>.
- กัญจน์ชญาน์ สรรเสริญ. (2551). **การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545)**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทรงธรรม วงศ์วิรุฬห์. (2560). **การประเมินหลักสูตรการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. เรื่องเต็มการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 14: ตามรอยพระยุคลบาท เกษตรศาสตร์กำแพงแสน**. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2564. สืบค้นจาก <https://kukrdb.lib.ku.ac.th>.
- บุญช่วย เจริญผล. (2545). **การประเมินหลักสูตรสาขาไฟฟ้า (โครงการเงินกู้ธนาคารโลก) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล**. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2553). **คู่มือการประเมินหลักสูตร**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัตนศิริ เข็มราช. (2018). **การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาโลก. Journal of Education, 29(3) (September – December 2018): 204 - 217.**
- วิจิระ จันทราช. (2554). **การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 1(2). กรกฎาคม-ธันวาคม : 64 - 78.**
- Dincer, A., Takkec, M. & Akalin, S. (2010). **An Evaluation on English Language Education Process in Turkey from the Viewpoints of University Preparatory School Students. 2nd International Symposium on Sustainable Development, June 8-9.**
- Karatas, H. and Fer, S. (2009). **Evaluation of English Curriculum at Yildiz Technical University Using CIPP Model. Education and Science, 34 : 153.**

- Salihohlu, M. (2012). **Pre-service teachers' and their instructors' beliefs on the effectiveness of an English language teacher education program.** *Procedia - Social and Behavioral Science* (46): 3440-3444.
- Stufflebeam, Daniel L. (1973). **Education Evaluation and Decision – Making.** In *Educational Evaluation: Theory and Practice*. P. 128 – 142, Belmont, California, Wadsworth Publishing Comp.